

Jak wdrożyć
PPK w gminie,
starostwie, domu kultury,
publicznym szpitalu?

Anna Puszczarska
Małgorzata Jankowska

PPK w sektorze publicznym

PPK w Praktyce

Anna Puzkarska, Małgorzata Jankowska

PPK

w sektorze publicznym

 PFR Portal PPK

Wydawnictwo

PFR Portal PPK sp. z o.o.

Warszawa 2021 • Wydanie I

Aktualizacja na 22.1.2021 r.

ISBN 978-83-66363-06-9

ISBN 978-83-66363-06-9

Spis treści

Wstęp	4
Słowniczek	5
1. Obowiązek wdrożenia PPK i terminy jego realizacji	8
1.1. Zawarcie umowy o zarządzanie PPK w 2020 roku	9
1.2. Dopuszczalność niewdrożenia PPK.....	11
2. Od 2021 roku ważna wartość zamówienia na zarządzanie PPK	13
2.1. Progi unijne.....	14
2.2. Ustalenie wartości zamówienia	16
2.3. Sumowanie wartości zamówień	20
2.4. Okresy, na jakie będzie można zawrzeć umowy tworzące PPK	21
2.5. Zmniejszenie ryzyka długiej procedury wyboru wykonawcy.....	23
3. Wybór instytucji finansowej	24
3.1. Udział związków zawodowych	24
3.2. Udział reprezentacji osób zatrudnionych	27
3.3. Możliwość wspólnego wyboru instytucji finansowej dla jednostek samorządowych.....	28
3.4. Kryteria wyboru IF – ustawa o PPK a prawo zamówień publicznych	31
4. Uczestnicy PPK	33
4.1. Okres zatrudnienia potrzebny do zawarcia umowy o prowadzenie PPK.....	35
5. Finansowanie wpłat do PPK przez jednostki z sektora finansów publicznych	38
5.1. Dopuszczalność różnicowania wpłat dodatkowych do PPK	38
5.2. Ograniczenia wynikające z ustawy kominowej	39

Wstęp

Obowiązująca od 1 stycznia 2019 r. ustawa o pracowniczych planach kapitałowych (PPK) terminy, w których poszczególne podmioty mają tworzyć u siebie PPK, uzależniła zasadniczo od ich stanu zatrudnienia, ustalanego w datach wskazanych w tej ustawie. Jako pierwsi, jeszcze w 2019 roku, do programu PPK przystąpili pracodawcy, którzy 31 grudnia 2018 r. zatrudniali co najmniej 250 osób zatrudnionych.

W 2020 roku obowiązek ten objął firmy zatrudniające co najmniej 50 osób na 30 czerwca 2019 r. oraz firmy zatrudniające co najmniej 20 osób na 31 grudnia 2019 r. (miały one czas na zawarcie umowy o zarządzanie PPK do 27 października 2020 r., a umowy o prowadzenie PPK do 10 listopada 2020 r.). Pozostałe firmy (z mniejszym zatrudnieniem) wchodziły do PPK w tym roku (termin na zawarcie przez nie umowy o zarządzanie PPK mija 23 kwietnia 2021 r., a umowy o prowadzenie PPK 10 maja 2021 r.)

W roku 2021 obowiązek utworzenia PPK obejmuje także jednostki sektora finansów publicznych, dla których ustawodawca – bez względu na liczbę osób zatrudnionych – przewidział odrębny termin przystąpienia do PPK. Muszą one zawrzeć umowę o zarządzanie PPK do 26 marca 2021 r., a umowę o prowadzenie PPK do 10 kwietnia 2021 r. Podstawowe zasady tworzenia i prowadzenia PPK w przypadku tych jednostek nie różnią się zasadniczo od tych obowiązujących firmy spoza sfery budżetowej. Istnieją jednak pewne odrębności, które omówimy w tej broszurze. Odpowiemy w niej m.in. na pytania:

- czy pracodawcy z sektora finansów publicznych umowę o zarządzanie PPK mogli zawrzeć jeszcze w 2020 roku,
- czy wójt, zarząd powiatu albo zarząd województwa może narzucić jednostce organizacyjnej danej jednostki samorządu terytorialnego wybór określonej instytucji finansowej dla celów PPK,
- jak ustalić wartość zamówienia publicznego na zarządzanie PPK,
- na jaki okres jednostki sektora finansów publicznych mogą zawrzeć umowę o zarządzanie PPK oraz umowę o prowadzenie PPK,
- kogo jednostki sektora finansów publicznych mają obowiązek zapisać do PPK, a także
- czy każda jednostka sektora finansów publicznych może wprowadzić – inne niż okres zatrudnienia – kryteria różnicujące wysokość wpłat dodatkowych do PPK, finansowanych przez tę jednostkę.

Słowniczek

dyrektywa 2014/24/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65 ze zm.);

ewidencja PPK – prowadzony przez PFR S.A. system teleinformatyczny, obejmujący ewidencję (rejestr) instytucji finansowych, które spełniają wymogi ustawowe uprawniające do prowadzenia PPK, a także umów o zarządzanie i podmiotów zatrudniających, które zawarły te umowy oraz rejestr uczestników PPK;

instytucja finansowa – fundusz inwestycyjny zarządzany przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych (TFI), które zostało umieszczone w ewidencji PPK, fundusz emerytalny zarządzany przez Powszechne Towarzystwo Emerytalne (PTE) albo pracownicze towarzystwo emerytalne (PrTE), które zostały umieszczone w ewidencji PPK lub zakład ubezpieczeń, który został umieszczony w ewidencji PPK;

kodeks cywilny – ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tj. Dz.U. 2020 r. poz. 1740 ze zm.);

kodeks pracy – ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.);

nowa ustawa Pzp – ustawa z 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm.);

osoby zatrudnione:

- pracownicy – zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę (z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych),
- osoby fizyczne wykonujące pracę nakładczą, które ukończyły 18. rok życia,
- członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub spółdzielni kółek rolniczych,
- osoby fizyczne, które ukończyły 18. rok życia, wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
- członkowie rad nadzorczych wynagradzani z tytułu pełnienia tych funkcji oraz
- osoby wskazane powyżej (z wyjątkiem członków rad nadzorczych wynagradzanych z tytułu pełnienia tych funkcji), przebywające na urloпах wychowaw-

czych lub pobierające zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego

– podlegający obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tych tytułów w Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

podmiot zatrudniający – pracodawca, o którym mowa w art. 3 kodeksu pracy, zakładca, rolnicza spółdzielnia produkcyjna lub spółdzielnia kółek rolniczych, zleceniodawca bądź podmiot, w którym działa rada nadzorcza;

PPE – pracowniczy plan emerytalny w rozumieniu ustawy o PPE;

umowa o prowadzenie PPK – umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera – w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych – z instytucją finansową, z którą wcześniej podpisał umowę o zarządzanie PPK. Osoby zatrudnione, po podpisaniu w ich imieniu tej umowy, stają się uczestnikami PPK. Umowa o prowadzenie PPK określa m.in. sposób deklarowania wpłat dodatkowych finansowanych przez uczestnika PPK oraz składania dyspozycji dotyczących gromadzonych środków;

umowa o zarządzanie PPK – umowa, którą podmiot zatrudniający zawiera z wybraną instytucją finansową. Decyzję o wyborze instytucji, z którą zostanie zawarta umowa, należy podjąć w porozumieniu z przedstawicielami osób zatrudnionych (zakładowymi organizacjami związkowymi albo – jeśli takie nie działają w podmiocie zatrudniającym – z reprezentacją osób zatrudnionych, wyłonioną w trybie przyjętym w tym podmiocie). Umowa o zarządzanie PPK określa m.in. warunki i tryb zawierania umów o prowadzenie PPK, a także wysokość wpłat dodatkowych finansowanych przez podmiot zatrudniający;

ustawa o finansach publicznych – ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.);

ustawa o PPE – ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 686);

ustawa o PPK – ustawa z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1342);

ustawa o pracownikach samorządowych – ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1282);

ustawa o samorządzie gminnym – ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.);

ustawa o samorządzie powiatowym – ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 920);

ustawa o samorządzie województwa – ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1668 ze zm.);

ustawa o służbie cywilnej – ustawa z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 265 ze zm.);

ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych – ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 266 ze zm.);

ustawa o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi – ustawa z 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 2136);

ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami – ustawa z 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1907);

ustawa o związkach zawodowych – ustawa z 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tj. Dz.U. 2019 r. poz. 263 ze zm.).

1. Obowiązek wdrożenia PPK i terminy jego realizacji

Terminy wdrożenia PPK w sektorze finansów publicznych określa art. 137 ustawy o pracowniczych planach kapitałowych. Przyjęto w nim, że w przypadku podmiotów zatrudniających będących jednostkami wchodzącymi w skład sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy o finansach publicznych, obowiązek zawarcia umowy o zarządzanie PPK, bez względu na liczbę osób zatrudnionych w takim podmiocie, powstał 1 stycznia 2021 r.

Umowę o prowadzenie PPK podmiot z sektora finansów publicznych zawiera najpóźniej do 10 kwietnia 2021 r. Oznacza to, że ma on czas na zawarcie umowy o zarządzanie PPK do 26 marca 2021 r.

Sektor finansów publicznych tworzą:

- *organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;*
- *jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;*
- *związki metropolitalne;*
- *jednostki budżetowe;*
- *samorządowe zakłady budżetowe;*
- *agencje wykonawcze;*
- *instytucje gospodarki budżetowej;*
- *państwowe fundusze celowe;*
- *Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;*
- *Narodowy Fundusz Zdrowia;*
- *samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;*
- *uczelnie publiczne;*
- *Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;*
- *państwowe i samorządowe instytucje kultury;*
- *inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, banków oraz spółek prawa handlowego.*

Przykład

Termin zawarcia umowy o prowadzenie PPK

Gminny dom kultury chce zawrzeć umowę o prowadzenie PPK w najpóźniejszym możliwym terminie. Ponieważ 10 kwietnia 2021 r. przypada w sobotę, planuje zrobić to w najbliższym dniu roboczym, tj. 12 kwietnia 2021 r. (poniedziałek).

Takie działanie nie będzie jednak zgodne z przepisami. Zgodnie z art. 110 kodeksu cywilnego, jeżeli ustawa, orzeczenie sądu lub decyzja innego organu państwowego

albo czynność prawna oznacza termin nie określając sposobu jego obliczania, stosuje się m.in. art. 115 kodeksu cywilnego. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. Art. 137 ustawy o PPK określa jednak termin na zawarcie umowy o prowadzenie PPK przez jednostki sektora finansów publicznych konkretną datą: 10 kwietnia 2021 r.

Nie ma zatem potrzeby obliczania tego terminu, gdyż został on wskazany w ustawie. Mimo, że termin ten kończy się w sobotę, nie ulega on przedłużeniu do 12 kwietnia 2021 r. (poniedziałek).

1.1. Zawarcie umowy o zarządzanie PPK w 2020 roku

Wprowadzone jednostki sektora finansów publicznych zostały objęte ustawą o PPK dopiero 1 stycznia 2021 r., jednak niektóre z nich rozpoczęły wdrażanie PPK (zawarły umowę o zarządzanie PPK) wcześniej, jeszcze w 2020 roku. Z wyjaśnień Ministerstwa Finansów, [opublikowanych na portalu mojejppk.pl](#), wynika, że było to dopuszczalne, pod jednym jednak warunkiem: umowa ta nie mogła wejść w życie przed 1 stycznia 2021 r.

Stanowisko Ministerstwa Finansów nt. zawierania umów o zarządzanie PPK przez jednostki sektora finansów publicznych w 2020 roku:

Zgodnie z art. 137 ustawy z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (...), dalej „ustawa o PPK”, w przypadku podmiotów zatrudniających, będących jednostkami sektora finansów publicznych, obowiązek, o którym mowa w art. 8 ust. 1 tej ustawy, powstaje w dniu 1 stycznia 2021 r. Umowę o prowadzenie PPK podmioty te zawierają najpóźniej do 10 kwietnia 2021 r. Art. 8 ust. 1 ustawy o PPK określa, że podmiot zatrudniający zawiera umowę o zarządzanie PPK nie później niż

na 10 dni roboczych przed dniem, w którym w stosunku do pierwszej osoby zatrudnionej jest obowiązany zawrzeć umowę o prowadzenie PPK.

Z punktu widzenia ustawy o PPK oznacza to, że przed 1 stycznia 2021 r. możliwe jest zawarcie przez podmioty zatrudniające, będące jednostkami sektora finansów publicznych, umowy o zarządzanie PPK, jednak najwcześniejszym dopuszczalnym terminem jej wejścia w życie powinien być 1 stycznia 2021 r. (należy zastrzec ten termin wejścia w życie w treści umowy).”

Powstaje pytanie, czy jeśli jednostka sektora finansów publicznych podpisała umowę o zarządzanie PPK przed 1 stycznia 2021 r., co – zgodnie z prezentowanym wyżej stanowiskiem Ministerstwa Finansów – było dopuszczalne, mogła skorzystać z obowiązującego wówczas wyłączenia stosowania przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) do umów o zarządzanie PPK, zgodnie z art. 4 pkt 4 tej ustawy?

W tej kwestii wypowiedział się Urząd Zamówień Publicznych. W opublikowanym na stronie internetowej tego urzędu stanowisku, które dostępne jest także na portalu [mojeppk.pl](#), UZP stwierdził, że, „zgodnie z obecnie obowiązującym art. 4 pkt 4 ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (...), dalej „ustawa Pzp”, do umów o zarządzanie PPK nie stosuje się przepisów tej ustawy. Zamawiający, oceniając możliwość zastosowania określonych przepisów ustawy Pzp, powinien uwzględnić stan prawny obowiązujący w chwili udzielania zamówienia publicznego – zawierania umowy o zamówienie publiczne. W konsekwencji należy uznać, że – jeżeli w chwili udzielania zamówienia, tj. zawarcia umowy o zarządzanie PPK – zastosowanie znajduje art. 4 pkt 4 ustawy Pzp, to zamawiający może udzielić takiego zamówienia bez obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp.” Oznacza to, że w przypadku zawarcia umowy o zarządzanie PPK jeszcze w 2020 roku (z zastrzeżeniem, że wejdzie ona w życie najwcześniej 1 stycznia 2021 r.) nie było zakazu zawarcia tej umowy na czas nieoznaczony.

Przykład.

Zawarcie umowy o zarządzanie PPK w 2020 roku a umowa o prowadzenie PPK

Jednostka sektora finansów publicznych zawarła umowę o zarządzanie PPK jeszcze w 2020 roku. W umowie tej trzeba było zastrzec termin jej wejścia w życie, który nie mógł być wcześniejszy niż 1 stycznia 2020 r. Dopiero po wejściu w życie umowy o zarządzanie PPK można zawrzeć umowę o prowadzenie PPK, w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych.

Należy przy tym pamiętać, że umowę o zarządzanie PPK podmiot zatrudniający zawiera nie później niż 10 dni roboczych przez zawarciem umowy o prowadzenie PPK. Odstęp ten może być dłuższy. Jeśli umowa o zarządzanie PPK weszła w życie np. 4 stycznia 2021 r., to nie pozbawia to podmiotu zatrudniającego z sektora finansów publicznych uprawnienia do zawarcia umowy o prowadzenie PPK w przewidzianym dla niego maksymalnym terminie, czyli do 10 kwietnia 2021 r. W przypadku wejścia w życie umowy o zarządzanie PPK w dniu 4 stycznia 2021 r. nie byłoby natomiast dopuszczalne zawarcie umowy o prowadzenie PPK np. 5 stycznia 2021 r. (w takim przypadku najwcześniejszym dopuszczalnym terminem zawarcia umowy o prowadzenie PPK jest 19 stycznia 2021 r.).

1.2. Dopuszczalność niewdrożenia PPK

Podmiot zatrudniający zawiera z wybraną instytucją finansową umowę o zarządzanie PPK, jeżeli zatrudnia co najmniej jedną osobę, w imieniu której jest zobowiązany zawrzeć umowę o prowadzenie PPK. Ustawa o PPK zwalnia niektóre podmioty z tego obowiązku. Zgodnie z art. 13 ust. 1 tej ustawy nie stosuje się jej do:

- mikroprzedsiębiorcy, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (tj.. Dz.U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm.), jeżeli wszystkie osoby zatrudnione złożą temu podmiotowi zatrudniającemu deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK, a także
- podmiotu zatrudniającego będącego osobą fizyczną, który zatrudnia, w zakresie niezwiązanym z działalnością gospodarczą tego podmiotu, osobę fizyczną, w zakresie niezwiązanym z działalnością gospodarczą tej osoby.

Ponadto ustawy o PPK może nie stosować podmiot zatrudniający, który prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny (PPE). Ze zwolnienia tego można jednak skorzystać tylko wówczas, jeśli zostaną spełnione określone warunki (art. 133 ust. 1 ustawy o PPK).

Wymienione wyżej, opisane w art. 13 ust. 1 ustawy o PPK, zwolnienia z oczywistych względów nie dotyczą jednostek sektora finansów publicznych. Podobnie jest z tym wynikającym z art. 133 ust. 1 ustawy o PPK, choć w tym przypadku powód jest inny.

Przypomnijmy: zgodnie z art. 133 ust. 1 ustawy o PPK przepisów tej ustawy może nie stosować podmiot zatrudniający, który w terminie objęcia go ustawą o PPK (w przypadku jednostek sektora finansów publicznych 1 stycznia 2021 r.) prowadzi PPE, w którym uczestniczy co najmniej 25% osób zatrudnionych w tym podmiocie oraz nalicza i odprowadza składki podstawowe do PPE w wysokości co najmniej 3,5% wynagrodzenia.

Ustawa o PPK nie wyłącza wskazanego wyżej uprawnienia w odniesieniu do jednostek sektora finansów publicznych. Jednak w świetle przepisów ustawy o finansach publicznych utworzenie PPE przez te jednostki nie jest dopuszczalne.

W myśl § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z 28 stycznia 2019 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 183 ze zm.), wydanego na podstawie art. 138 ust. 6 ustawy o finansach publicznych, dysponenci części budżetowych opracowują lub przedstawiają materiały do projektu budżetu państwa wraz z omówieniem, uwzględniając w szczególności, że środki na określone cele wyszczególnione w pismach przekazujących wstępne i wyjściowe kwoty wydatków nie powinny być planowane na wydatki na PPE, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej. Opracowując plany rzeczowe oraz projekty planów dochodów i wydatków

części budżetowych na rok następny i kolejne lata w układzie klasyfikacji budżetowej, zgodnie z założeniami przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2019-2022, dysponenci części budżetowych powinni uwzględnić powyższe przepisy, a w związku z tym, co do zasady, nie powinny być planowane wydatki na PPE.

2. Od 2021 roku ważna wartość zamówienia na zarządzanie PPK

Do końca 2020 roku obowiązywała ustawa z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (dalej „ustawa Pzp”), której – zgodnie z art. 4 pkt 4 tej ustawy – nie stosowało się do umów z zakresu prawa pracy, w tym umów o zarządzanie PPK.

Z dniem 1 stycznia 2021 r. weszło jednak w życie nowe prawo zamówień publicznych, dalej „nowa ustawa Pzp”. Zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 1 nowej ustawy Pzp przepisy tej ustawy nadal nie mają zastosowania do umów z zakresu prawa pracy. W przepisie tym nie objęto natomiast wyłączeniem ze stosowania nowej ustawy Pzp umów o zarządzanie PPK (jak to było do końca 2020 roku).

Brak stosowania nowej ustawy Pzp do tych umów, ale w ograniczonym zakresie, przewiduje art. 7 ust. 2a ustawy o PPK, który również wszedł w życie 1 stycznia 2021 r. Został on dodany art. 70 pkt 1 ustawy z 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086 ze zm.).

Zgodnie z art. 7 ust. 2a ustawy o PPK do umów o zarządzanie PPK oraz umów o prowadzenie PPK nie stosuje się przepisów nowej ustawy Pzp, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 tej ustawy.

Przykład.

Decyduje data zawarcia umowy o zarządzanie PPK

Jednostka sektora finansów publicznych rozpoczęła przygotowania do zawarcia umowy o zarządzanie PPK jeszcze w 2020 roku, jednak samą umowę zawrze w 2021 roku. Zastanawia się, czy w tej sytuacji ma zastosowanie art. 90 ust. 1 przepisów wprowadzających nową ustawę Pzp (Dz.U. z 2019 r. poz. 2020 ze zm.).

Odpowiedź na to pytanie jest negatywna. Zgodnie z wyjaśnieniami Urzędu Zamówień Publicznych (opublikowanymi m.in. na mojeppk.pl), w przypadku zawarcia umowy o zarządzanie PPK 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie zamawiający ma obowiązek uwzględnienia stanu prawnego obowiązującego w chwili zawarcia umowy o zamówienie publiczne.

W konsekwencji, jeżeli w odniesieniu do umowy o zarządzanie PPK – zawartej 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie – będzie istnieć obowiązek udzielenia zamówienia publicznego zgodnie z nową ustawą Pzp, zamawiający będzie musiał podpisać umowę po przeprowadzeniu postępowania w oparciu o przepisy tej ustawy.

Do wyżej opisanej sytuacji nie będzie miał zastosowania art. 90 ust. 1 przepisów wprowadzających nową ustawę Pzp. Zgodnie tym przepisem do postępowań

o udzielenie zamówień, prowadzonych na podstawie poprzedniej ustawy Pzp, wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2021 r., stosuje się przepisy dotychczasowe. W świetle poprzedniej ustawy Pzp, obowiązującej do końca 2020 roku, umowy o zarządzanie PPK były jednak wyłączone spod obowiązku stosowania tej ustawy. W odniesieniu do tych umów nie wszczynano postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w rozumieniu obowiązującej wówczas ustawy Pzp, a zatem nie jest możliwe zastosowanie w stosunku do nich art. 90 ust. 1 przepisów wprowadzających nową ustawę Pzp, w którym jest mowa o postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2021 r.

2.1. Progi unijne

Progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 nowej ustawy Pzp, to kwoty wartości zamówień określone m.in. w dyrektywie 2014/24/UE, aktualizowane w aktach wykonawczych Komisji Europejskiej. Zgodnie z art. 4 lit. b i c dyrektywy 2014/24/UE, w przypadku zamówień na zarządzanie PPK, chodzi tu o zamówienia, których wartość, bez VAT, oszacowano na poziomie co najmniej:

- **139 000 euro** – w przypadku zamówień udzielanych przez instytucje administracji centralnej,
- **214 000 euro** w przypadku zamówień udzielanych przez instytucje zamawiające poniżej szczebla centralnego.

Instytucje administracji centralnej – w poszczególnych krajach, w tym w Polsce – wymienione są w załączniku nr 1 do dyrektywy 2014/24/UE. W przypadku korekt lub zmian na poziomie krajowym, są to także podmioty będące ich następcami prawnymi.

Instytucjami zamawiającymi poniżej szczebla centralnego są wszystkie instytucje zamawiające, które nie są instytucjami administracji centralnej.

Załącznik I do dyrektywy 2014/24/UE.

Instytucje administracji centralnej.

Uwaga! W przypadku korekt lub zmian na poziomie krajowym, są to także podmioty będące ich następcami prawnymi.

*Kancelaria Prezydenta RP
Kancelaria Sejmu RP
Kancelaria Senatu RP
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Sąd Najwyższy*

*Naczelny Sąd Administracyjny
Wojewódzkie sądy administracyjne
Sądy powszechne – rejonowe, okręgowe i apelacyjne
Trybunał Konstytucyjny
Najwyższa Izba Kontroli*

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Dziecka
Biuro Ochrony Rządu
Biuro Bezpieczeństwa Narodowego
Centralne Biuro Antykorupcyjne
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Ministerstwo Finansów
Ministerstwo Gospodarki
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Edukacji Narodowej
Ministerstwo Obrony Narodowej
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ministerstwo Skarbu Państwa
Ministerstwo Sprawiedliwości
Ministerstwo Infrastruktury
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
Ministerstwo Środowiska
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ministerstwo Zdrowia
Ministerstwo Sportu i Turystyki
Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
Urząd Regulacji Energetyki
Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
Urząd Transportu Kolejowego
Urząd Dozoru Technicznego
Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
Urząd Zamówień Publicznych
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Urząd Lotnictwa Cywilnego
Urząd Komunikacji Elektronicznej
Wyższy Urząd Górniczy
Główny Urząd Miar
Główny Urząd Geodezji i Kartografii
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
Główny Urząd Statystyczny
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
Państwowa Komisja Wyborcza
Państwowa Inspekcja Pracy
Rządowe Centrum Legislacji
Narodowy Fundusz Zdrowia
Polska Akademia Nauk
Polskie Centrum Akredytacji
Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
Polska Organizacja Turystyczna
Polski Komitet Normalizacyjny
Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Komisja Nadzoru Finansowego
Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
Komenda Główna Policji
Komenda Główna Straży Granicznej
Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
Główny Inspektorat Transportu Drogowego
Główny Inspektorat Farmaceutyczny
Główny Inspektorat Sanitarny
Główny Inspektorat Weterynarii
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Agencja Wywiadu
Agencja Mienia Wojskowego
Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Agencja Rynku Rolnego
Agencja Nieruchomości Rolnych
Państwowa Agencja Atomistyki
Polska Agencja Żeglugi Powietrznej
Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Agencja Rezerw Materiałowych
Narodowy Bank Polski
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu
Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
Służba Celną Rzeczypospolitej Polskiej
Państwowe Gospodarstwo Leśne "Lasy Państwowe"
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
Urzędy wojewódzkie
Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

Ważne

Do zamówień na zarządzanie PPK, o wartościach mniejszych niż progi unijne, nie stosuje się nowego prawa zamówień publicznych.

Zgodnie z [załącznikiem do obwieszczenia Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z 1 stycznia 2021 r. w sprawie aktualnych progów unijnych](#), ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów aktualny próg unijny, o którym mowa w:

- art. 4 lit. b dyrektywy 2014/24/UE, w przypadku udzielania zamówień klasycznych na usługi przez zamawiających publicznych, o których mowa w art. 4 pkt 1 nowej ustawy Pzp, będących jednostkami sektora finansów publicznych, z wyłączeniem uczelni publicznych, państwowych instytucji kultury, jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków, jednostek sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest jednostka samorządu terytorialnego, a także przez zamawiających publicznych, o których mowa w art. 4 pkt 2 nowej ustawy Pzp, będących państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej – wynosi 139 000 euro, co stanowi równowartość kwoty 593 433 zł;
- art. 4 lit. c dyrektywy 2014/24/UE, w przypadku udzielania zamówień klasycznych na usługi przez zamawiających publicznych, innych niż określone powyżej – wynosi 214 000 euro, co stanowi równowartość kwoty 913 630 zł.

2.2. Ustalenie wartości zamówienia

Zasadnicze znaczenie dla ustalenia obowiązku stosowania nowej ustawy Pzp, przy wyborze podmiotu zarządzającego PPK, ma właściwe określenie wartości zamówienia. Zgodnie z art. 28 nowej ustawy Pzp, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest – ustalona z należytą starannością – całkowite szacunkowe wynagrodzenie, bez podatku od towarów i usług, jakie zostanie wypłacone wykonawcy przez konkretnego zamawiającego. Przy szacowaniu wartości zamówień, obejmujących swym zakresem usługi powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie, zastosowanie mają regulacje zawarte w art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp.

Jednocześnie, w myśl art. 35 ust. 4 pkt 1 nowej ustawy Pzp, jeżeli zamówienie obejmuje usługi bankowe lub inne usługi finansowe, wartością zamówienia są opłaty, prowizje, odsetki i inne podobne świadczenia. Oznacza to, że podstawą do ustalenia wartości zamówienia są wszystkie składowe wynagrodzenia wykonawcy za świadczenie usług zarządzania PPK.

Podstawę do określenia wartości zamówienia na zarządzanie PPK stanowić będzie art. 49 ustawy o PPK, który ustala zasady określania wysokości wynagrodzenia wykonawcy, poprzez ustalenie maksymalnego limitu wynagrodzenia za zarządzanie funduszem inwestycyjnym, funduszem emerytalnym lub subfunduszem, w którym lokowane są środki gromadzone w PPK.

Limit ten określono na 0,5% wartości aktywów netto funduszu inwestycyjnego, funduszu emerytalnego lub subfunduszu w skali roku. Dodatkowo, stosownie do art. 49 ust. 3 ustawy o PPK, podmiot zarządzający PPK może pobierać wynagrodzenie za osiągnięty wynik w wysokości do 0,1% wartości aktywów netto funduszu inwestycyjnego, funduszu emerytalnego lub subfunduszu w skali roku.

W konsekwencji, w świetle art. 35 ust. 4 pkt 1 nowej ustawy Pzp oraz art. 49 ustawy o PPK, szacunkowa wartość zamówienia powinna być utożsamiana z wysokością wynagrodzenia pobieranego przez podmiot zarządzający PPK, a nie z wartością środków finansowych stanowiących aktywa funduszu, na które składają się m.in. wpłaty podstawowe i dodatkowe finansowane przez podmioty zatrudniające i uczestników PPK, wpłaty powitalne i dopłaty roczne finansowane przez państwo oraz zyski z inwestowania środków zgromadzonych w PPK, gdyż nie stanowią one wynagrodzenia wykonawcy. W świetle tych przepisów, maksymalne wynagrodzenie wykonawcy stanowi kwota ustalana jako maksymalna wartość procentowa aktywów funduszu. Wskaźnik ten – wraz z danymi dotyczącymi uczestników PPK u danego zamawiającego (w szczególności ich liczbą oraz prognozowanymi wpłatami na fundusz przez określony umową okres) – powinien stanowić postawę do ustalenia szacunkowej wartości zamówienia.

Należy podkreślić, że przy szacowaniu wartości zamówienia na zarządzanie PPK należy wziąć pod uwagę okres, na jaki zostanie zawarta ta umowa. W praktyce oznacza to, że po określeniu podstawy ustalenia wartości zamówienia, którą – przy zamówieniach na usługi powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie – jest łączna wartość tych zamówień z 12 miesięcy, należy podstawę tę pomnożyć przez okres, na jaki zamawiający zamierza zawrzeć umowę o zarządzanie PPK (patrz stanowisko UZP – poniżej).

Stanowisko Urzędu Zamówień Publicznych w sprawie sposobu szacowania wartości zamówienia:

W stosunku do zasad szacowania wartości zamówień obejmujących swym zakresem usługi powtarzające się, ciągłe lub podlega-

jące wznowieniu, zastosowanie znajdują regulacje wskazane w treści art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp.

Stosownie do treści tego przepisu, podstawą ustalenia wartości zamówień na usługi lub dostawy powtarzające się, ciągłe lub podlegające wznowieniu w określonym czasie, jest łączna wartość tych zamówień: udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym lub roku obrotowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług lub dostaw oraz prognozowanego na dany rok średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem albo których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.¹

Należy przy tym zauważyć, że dyspozycja art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp nie określa w sposób samoistny wartości szacunkowej

zamawianych usług, jaką należy przyjąć w przypadku udzielania zamówienia na wskazany wyżej rodzaj świadczeń. Przepis ten wskazuje wyłącznie metodę ustalenia wartości, będącej podstawą określenia szacunkowej wartości zamówienia w odniesieniu do jego pełnego zakresu.

W tym rozumieniu szacunkową wartość zamówienia na usługi, o których mowa w art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp, stanowić powinna wartość wynagrodzenia wykonawcy, ustalona w oparciu o iloczyn ustalonej podstawy oszacowania oraz czasu realizacji usługi.

A zatem, przy ustaleniu wartości szacunkowej zamówienia na zarządzanie PPK, należy uwzględnić okres, na który zostanie zawarta ta umowa.”

W przypadku zawarcia umowy o zarządzanie PPK 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie, jeżeli wartość szacunkowa zamówienia na zarządzanie PPK – ustalona zgodnie z przepisami nowej ustawy Pzp – nie przekroczy wskazanego progu unijnego, do udzielanego zamówienia nie będą miały zastosowania przepisy nowej ustawy Pzp. Oznacza to, że zamawiający będzie mógł zawrzeć umowę o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony.

Przykład.

Zamiar zawarcia umowy o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony

Jednostka sektora finansów publicznych podjęła w 2021 roku decyzję o zawarciu umowy o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony. W takim przypadku powinna ustalić wartość tego zamówienia zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 2 nowej ustawy Pzp. Zgodnie z tym przepisem, podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi, których łączna cena nie może być określona, jest – w przypadku zamówień udzielanych na czas nieoznaczony – wartość miesięczna zamówienia pomnożona przez 48.

¹ Ustawą z 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2275) zmieniono art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp oraz nadano mu następujące brzmienie: „Podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi lub dostawy powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest: 1) rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień tego samego rodzaju, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym lub roku obrotowym, z uwzględnieniem zmian ilości lub wartości zamawianych usług lub dostaw, które mogły wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia albo 2) łączna wartość zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.”

Należy przy tym pamiętać o obowiązku oszacowania wartości zamówienia z należytą starannością oraz o zakazie zaniżania wartości zamówienia. W przypadku zamiaru zawarcia umowy o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony, wartość zamówienia należy obliczyć w następujący sposób: miesięczna wartość wynagrodzenia wykonawcy za zarządzanie PPK (ustalona jako średnia z 12 miesięcy) x 48.

Jeśli tak ustalona wartość zamówienia na zarządzanie PPK będzie mniejsza niż próg unijny, to zamawiający zawrze (tak jak zamierzał) umowę o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony. Jeśli wartość zamówienia nie będzie mniejsza od progu unijnego, zawarciu umowy o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony nie będzie dopuszczalne. Zgodnie z art. 434 nowej ustawy Pzp umowy w sprawie zamówienia publicznego zawiera się na czas oznaczony.

Zamawiający może zawrzeć umowę, której przedmiotem są świadczenia powtarzające się lub ciągłe, na okres dłuższy niż 4 lata, jeżeli wykonanie zamówienia w dłuższym okresie spowoduje oszczędności kosztów realizacji zamówienia w stosunku do okresu czteroletniego lub jest to uzasadnione zdolnościami płatniczymi zamawiającego lub zakresem planowanych nakładów oraz okresem niezbędnym do ich spłaty.

Umowa o zarządzanie PPK, do której będzie miała zastosowanie nowa ustawa Pzp, nie będzie mogła zostać zawarta na czas nieoznaczony, gdyż nie będzie mieścić się w wyjątkach wymienionych w art. 435 nowej ustawy Pzp. W takim przypadku zamawiający musi zawrzeć umowę na czas oznaczony. Należy wówczas ustalić jaki to ma być okres i oszacować wartość zamówienia dla tego okresu.

Przykład.

Umowa o zarządzanie PPK na 4 lata

Jednostka sektora finansów publicznych w 2021 roku chce zawrzeć umowę o zarządzanie PPK na 4 lata. W takim przypadku powinna obliczyć wartość zamówienia zgodnie z art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp. W myśl art. 35 ust. 1 pkt 2 tej ustawy podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest łączna wartość zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze.

W rozpatrywanym przypadku wartość zamówienia należy obliczyć w następujący sposób: wartość wynagrodzenia wykonawcy za zarządzanie PPK za 12 miesięcy x 4.

Przykład.

Umowa o zarządzanie PPK na 6 lat

Jeśli jednostka sektora finansów publicznych podejmie w 2021 roku decyzję o zawarciu umowy o zarządzanie PPK na czas oznaczony dłuższy niż 4 lata (6 lat), to również powinna obliczyć wartość zamówienia na podstawie art. 35 ust. 1 nowej ustawy Pzp.

Wartości zamówienia nie oblicza się wówczas na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 2 nowej ustawy Pzp (przepis ten należy stosować tylko w przypadku, gdy umowa o zarządza-

nie PPK ma być zawarta na czas nieoznaczony). Przy zawarciu umowy o zarządzanie PPK na 6 lat, wartość zamówienia należy obliczyć w następujący sposób: wartość wynagrodzenia wykonawcy za zarządzanie PPK za 12 miesięcy x 6.

Ważne

Jeśli zamawiający obliczy, na wskazanych wyżej zasadach, wartość zamówienia na zarządzanie PPK dla umowy na czas oznaczony (np. 6 lat) i ta wartość będzie mniejsza od progu unijnego, to **nie oznacza to**, że jest uprawniony do zawarcia umowy o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony. Jeśli zamawiający chce zawrzeć umowę o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony, musi obliczyć wartość zamówienia w sposób właściwy dla umowy na czas nieoznaczony.

2.3. Sumowanie wartości zamówień

Powstaje także pytanie, jak oszacować wartość zamówienia na zarządzanie PPK w przypadku, gdy wyboru instytucji finansowej dokonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa w imieniu podmiotów zatrudniających, będących jednostkami organizacyjnymi danej jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie art. 7 ust. 4a ustawy o PPK (piszemy o tym w dalszej części poradnika).

W tej kwestii wypowiedział się Urząd Zamówień Publicznych. W opublikowanym na stronie tego urzędu stanowisku (jest ono dostępne również na portalu mojeppk.pl) UZP stwierdził, że w świetle przepisów dotyczących zamówień publicznych, sposób szacowania wartości zamówienia może zależeć od przyjętego przez zamawiającego sposobu przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 nowej ustawy Pzp, postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przygotowuje i przeprowadza zamawiający. W myśl art. 4 nowej ustawy Pzp, zamawiającymi publicznymi są w szczególności jednostki sektora finansów publicznych – w rozumieniu przepisów ustawy finansach publicznych, państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, a także tzw. podmioty prawa publicznego, o których mowa w pkt 3 tego przepisu.

W tym kontekście należy zauważyć, że – jeśli zamówienie publiczne udzielane jest samodzielnie przez zamawiającego, w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych i służy zaspokajaniu jego potrzeb zakupowych – szacunkowa wartość takich zamówień powinna być ustalana, co do zasady, odrębnie i odpowiadać zakresowi udzielanego zamówienia.

Przy czym, stosownie do art. 33 ust. 1 nowej ustawy Pzp, jeżeli zamawiający składa się z kilku jednostek organizacyjnych, nieposiadających statusu odrębnego zamawiającego w rozumieniu przepisów nowej ustawy Pzp, całkowita wartość zamówienia jest ustalana dla wszystkich jednostek organizacyjnych łącznie. Natomiast, jeśli wyodrębniona jednostka organizacyjna zamawiającego – posiadająca samodzielność finansową – udziela zamówienia związanego z jej własną działalnością, wartość udzielanego zamówienia ustala się odrębnie od wartości zamówień udzielanych przez inne jednostki organizacyjne tego zamawiającego, posiadające samodzielność finansową (art. 33 ust. 2 nowej ustawy Pzp).

Ponadto, zgodnie z art. 38 ust. 1 nowej ustawy Pzp, zamawiający mogą zdecydować, że przygotują lub przeprowadzą postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego wspólnie. W takim przypadku szacunkowa wartość zamówienia powinna zostać ustalona łącznie i obejmować swym zakresem wartość zamówień udzielanych przez wszystkich zamawiających działających wspólnie.

Reguła łącznego szacowania potrzeb instytucji zamawiających obejmować będzie, co do zasady, również zamówienia udzielane w związku ze stosowaniem art. 41 nowej ustawy Pzp, to jest udzielania zamówień przez zamawiającego wyznaczonego, a także w przypadku udzielania zamówień przez zamawiającego centralnego.

Należy również zauważyć, że przepisy nowej ustawy Pzp, zgodnie z art. 37 ust. 2 i 3 tej ustawy, uprawniają zamawiającego do powierzenia przygotowania lub przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia własnej jednostce organizacyjnej lub osobie trzeciej. W takim przypadku, podmioty wykonujące czynności w postępowaniu działają jako pełnomocnicy zamawiającego.

2.4. Okresy, na jakie będzie można zawrzeć umowy tworzące PPK

Obowiązek stosowania nowej ustawy Pzp do umowy o zarządzanie PPK będzie mieć wpływ nie tylko na proces wyboru instytucji finansowej dla celów PPK. Jednym z ważniejszych skutków objęcia umowy o zarządzanie PPK nową ustawą Pzp będzie też konieczność uwzględnienia przepisów tej ustawy przy ustalaniu okresu, na jaki zostanie zawarta ta umowa.

Ważne

W przypadku zawarcia umowy o zarządzanie PPK 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie, jeżeli wartość szacunkowa zamówienia na zarządzanie PPK – ustalona zgodnie

z przepisami nowego PZP – nie przekroczy progów unijnych, do udzielanego zamówienia nie będą miały zastosowania przepisy nowego PZP. Oznacza to, że zamawiający będzie mógł zawrzeć umowę o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony. To, jak szacować wartość zamówienia przy zamiarze zawarcia umowy o zarządzanie PPK na czas nieoznaczony, wyjaśnia przykład na str. 18-19.

Umowa o zarządzanie PPK, do której mają zastosowanie przepisy nowej ustawy Pzp, nie może zostać zawarta na czas nieoznaczony (art. 434-435 tej ustawy).

Inaczej jest w przypadku umowy o prowadzenie PPK. W związku z tym, że – jak uznał Urząd Zamówień Publicznych – umowa o prowadzenie PPK nie spełnia cech zamówienia publicznego, do tej umowy nie stosuje się nowej ustawy Pzp, w tym art. 434 tej ustawy, dotyczącego obowiązku zawierania umów na czas oznaczony.

Innymi słowy, umowę o prowadzenie PPK zawsze będzie zawierana na czas nieoznaczony (patrz ramka poniżej).

Stanowisko Urzędu Zamówień Publicznych w sprawie umowy o prowadzenie PPK:

„W świetle art. 7 pkt 32 nowej ustawy Pzp, pod pojęciem zamówienia publicznego należy rozumieć odpłatną umowę zawieraną między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest nabycie przez zamawiającego od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług. W świetle zacytowanego przepisu, udzieleniem zamówienia publicznego jest zawarcie umowy, która spełnia łącznie następujące przesłanki:

- stronami umowy są zamawiający oraz wykonawca,*
- przedmiotem zobowiązania jest nabycie określonego rodzaju dostaw, usług lub robót budowlanych, a ponadto*
- umowa musi mieć charakter odpłatny.*

Przepisy dotyczące zamówień publicznych znajdują zatem zastosowanie, gdy – oprócz przesłanki odpłatności za świadczenie określonego rodzaju dostaw, usług lub robót budowlanych – spełniony jest warunek dotyczący zawarcia umowy przez wykonawcę,

realizującego określone umową świadczenia, oraz zamawiającego.

Zamawiającym, zgodnie z art. 7 pkt 31 nowej ustawy Pzp, jest osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie ustawy do jej stosowania. Stosownie do treści art. 14 ust. 1 ustawy o PPK, podmiot zatrudniający zawiera – w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych w podmiocie zatrudniającym – umowę o prowadzenie PPK. Lista osób, będących uczestnikami PPK, stanowi załącznik do umowy o prowadzenie PPK, którego zmiana nie stanowi zmiany umowy o prowadzenie PPK.

Pracodawca, zawierając tę umowę, działa w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych. Przy założeniu zatem, że pracodawca-zamawiający, w świetle art. 14 ust. 1 ustawy o PPK, działa jako pełnomocnik pracownika (osoby fizycznej, niezobowiązanej do stosowania nowej ustawy Pzp) i nie jest stroną umowy o prowadzenie PPK, nie można

uznać, że umowa ta nosi cechy zamówienia publicznego. Tym samym, zawarcie umowy o prowadzenie PPK – za pośrednictwem pracodawcy, w imieniu i na rzecz pracowni-

ka, który nie jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych – nie powinno być traktowane jako udzielenie zamówienia.”

2.5. Zmniejszenie ryzyka długiej procedury wyboru wykonawcy

Obowiązek stosowania nowej ustawy Pzp przez podmiot zatrudniający może wpłynąć na wydłużenie procedury zawarcia umowy o zarządzanie PPK i umowy o prowadzenie PPK. Jednak, jak wyjaśnia UZP, okoliczności związane z czasem na zawarcie tych umów nie stanowią podstawy do wyłączenia usług zarządzania PPK ze stosowania nowej ustawy Pzp. Przepisy tej ustawy przewidują jednak szereg narzędzi pozwalających instytucjom zamawiającym na ukształtowanie procedury wyboru najkorzystniejszej oferty w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko związane z przedłużającym się postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego, m.in. poprzez możliwość skrócenia terminów składania ofert.

3. Wybór instytucji finansowej

Zgodnie z ustawą o PPK do oferowania PPK dopuszczone zostały:

- towarzystwa funduszy inwestycyjnych (TFI),
- powszechne towarzystwa emerytalne (PTE),
- pracownicze towarzystwa emerytalne (PrTE),
- zakłady ubezpieczeń (ZU),

które posiadają doświadczenie w prowadzeniu produktów inwestycyjnych, spełniają wymóg posiadania określonego poziomu kapitału własnego, a w przypadku zakładów ubezpieczeń – dopuszczonych środków własnych, oraz oferują fundusze zdefiniowanej daty (art. 59 ust. 1 ustawy o PPK). Wyboru instytucji finansowej należy dokonać spośród instytucji wpisanych do ewidencji PPK. Lista instytucji oferujących zarządzanie PPK jest dostępna na Portalu PPK mojeppk.pl.

W myśl art. 7 ust. 3-4 ustawy o PPK wyboru instytucji finansowej należy dokonać w porozumieniu z zakładową organizacją związkową, a jeżeli takiej nie ma w danym podmiocie, to w porozumieniu z reprezentacją osób zatrudnionych, wyłonioną w trybie przyjętym w tym podmiocie. W przypadku, gdy na miesiąc przed upływem terminu, w którym podmiot zatrudniający jest zobowiązany do zawarcia umowy o zarządzanie PPK, nie zostanie osiągnięte wskazane wyżej porozumienie (w przypadku jednostek sektora finansów publicznych do 26 lutego 2021 r., gdyż termin na zawarcie przez nie umowy o zarządzanie PPK upływa 26 marca 2021 r.), podmiot zatrudniający sam wybiera instytucję finansową, mając na względzie m.in. najlepiej rozumiany interes osób zatrudnionych (art. 7 ust. 5 ustawy o PPK).

3.1. Udział związków zawodowych

W myśl art. 25[1] ustawy o związkach zawodowych uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących:

- pracownikami u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji lub
- innymi niż pracownicy osobami wykonującymi pracę zarobkową, które świadczą pracę przez co najmniej 6 miesięcy na rzecz pracodawcy objętego działaniem tej organizacji.

Organizacja związkowa przedstawia pracodawcy, co 6 miesięcy – według stanu na 30 czerwca i 31 grudnia – w terminie do 10. dnia miesiąca następującego po tym

okresie – informację o liczbie swoich członków spełniających warunki, o których mowa powyżej. I na podstawie tej informacji pracodawca ustala czy ma ona status zakładowej organizacji związkowej czy nie.

Należy przy tym pamiętać, że:

- organizacja związkowa, która została utworzona w ciągu 6-miesięcznego okresu sprawozdawczego, przedstawia pracodawcy pierwszą informację o liczbie członków – według stanu na dzień złożenia informacji – w terminie 2 miesiące od dnia utworzenia tej organizacji związkowej. Przedstawienie informacji w tym 2-miesięcznym terminie nie wyłącza obowiązku złożenia informacji o liczbie członków w terminie do 30 czerwca i 31 grudnia;
- informacja o liczbie członków danej organizacji związkowej jest udostępniana przez pracodawcę do wglądu innej działającej u niego organizacji związkowej na pisemny wniosek tej organizacji;
- jeżeli osoba wykonująca pracę zarobkową należy do więcej niż jednej zakładowej organizacji związkowej u danego pracodawcy, przy ustalaniu liczby członków zrzeszonych w danej organizacji związkowej, osoba ta może być uwzględniona tylko jako członek jednej – wskazanej przez siebie – zakładowej organizacji związkowej.

Organizacji, która nie wypełniła w terminie obowiązków informacyjnych, o których mowa powyżej, nie przysługują uprawnienia zakładowej organizacji związkowej do czasu wykonania tych obowiązków.

Przykład.

Możliwości weryfikacji liczby członków organizacji związkowej przez pracodawcę

Pracodawca otrzymał informację o liczbie członków organizacji związkowej, potwierdzającą posiadanie przez nią statusu zakładowej organizacji związkowej. Informacja ta została jednak zakwestionowana przez inny związek. Pracodawca chciałby zweryfikować czy danej organizacji przysługuje status zakładowej organizacji związkowej czy nie. Przysługują mu w tym celu następujące uprawnienia.

Pracodawca lub działająca u niego organizacja związkowa może zgłosić pisemne zastrzeżenie co do liczebności danej zakładowej organizacji związkowej, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia przez tę organizację informacji o liczbie członków. W tym przypadku zakładowa organizacja związkowa, wobec której zostało zgłoszone zastrzeżenie, występuje do sądu rejonowego – sądu pracy właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy – z wnioskiem o ustalenie liczby członków na ostatni dzień danego półrocza.

Zakładowa organizacja związkowa może również z własnej inicjatywy wystąpić z wnioskiem o ustalenie liczby członków. Sąd wydaje w tej sprawie orzeczenie w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów kodeksu postępowania

nia cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Organizacji związkowej, która w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżenia nie wystąpiła do sądu, nie przysługują uprawnienia zakładowej organizacji związkowej do czasu wykonania tego obowiązku. Przy ustalaniu uprawnień organizacji związkowej bierze się pod uwagę odpowiednio liczbę jej członków podaną w informacji przekazanej pracodawcy albo liczbę tych członków ustaloną przez sąd.

Zmiany stanu liczbowego, które nastąpią w ciągu 6-miesięcznego okresu sprawozdawczego, pozostają bez wpływu na te uprawnienia. Jeżeli uprzednio zgłoszone przez pracodawcę lub zakładową organizację związkową zastrzeżenie co do liczebności danej zakładowej organizacji związkowej okazało się bezpodstawne, ponowne zgłoszenie przez te podmioty zastrzeżenia co do liczebności tej samej organizacji związkowej może nastąpić nie wcześniej niż po upływie roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie ustalenia liczby członków tej organizacji.

Przykład.

Uprawnienia międzyzakładowej organizacji związkowej

Pracodawca jest objęty działaniem międzyzakładowej organizacji związkowej. Czy przy ustalaniu, czy przysługują jej uprawnienia zakładowej organizacji związkowej (m.in. dot. wyboru instytucji finansowej dla celów PPK), należy brać pod uwagę tylko członków tej organizacji wykonujących pracę u danego pracodawcy?

Nie. Należy uwzględnić liczbę członków międzyzakładowej organizacji związkowej zatrudnionych u wszystkich pracodawców objętych działaniem tej organizacji.

Zgodnie z art. 34 ustawy o związkach zawodowych do międzyzakładowej organizacji związkowej obejmującej swoim działaniem danego pracodawcę stosuje się m.in. art. 25[1] ustawy o związkach zawodowych.

Zgodnie z art. 25[1] ust. 1 tej ustawy, uprawnienia zakładowej organizacji związkowej przysługują organizacji zrzeszającej co najmniej 10 członków będących: pracownikami u pracodawcy objętego działaniem tej organizacji lub innymi niż pracownicy osobami wykonującymi pracę zarobkową, które świadczą pracę przez co najmniej 6 miesięcy na rzecz pracodawcy objętego działaniem tej organizacji.

W przypadku międzyzakładowej organizacji związkowej obejmującej swoim działaniem danego pracodawcę, przy ustalaniu wymaganej minimalnej liczby członków uwzględnia się liczbę członków międzyzakładowej organizacji związkowej zatrudnionych u wszystkich pracodawców objętych działaniem tej organizacji.

Oznacza to, że mniej liczna (niż 10 członków wykonujących pracę u danego pracodawcy) struktura organizacji międzyzakładowej może korzystać z uprawnień zakładowej organizacji związkowej. Obowiązujące normy prawa pracy nie definiują pojęcia „międzyzakładowa organizacja związkowa”. Organizacja międzyzakładowa zakresem swojego działania musi obejmować co najmniej dwóch pracodawców.

Z punktu widzenia jej uprawnień nie ma natomiast znaczenia to, czy zakłady, które obejmuje, są ze sobą powiązane i w jaki sposób. U każdego z pracodawców powinna być zatrudniona przynajmniej jedna osoba będąca członkiem danej międzyzakładowej organizacji. Międzyzakładowa organizacja związkowa może być utworzona również u tych pracodawców, którzy zatrudniają mniej niż 10 osób.

O tym, jakich pracodawców obejmuje działaniem międzyzakładowa organizacja związkowa, rozstrzygają decyzje właściwych organów związku zawodowego. Wymóg odpowiedniej liczebności (co najmniej 10 członków) jest spełniony przy uwzględnieniu łącznej liczby członków tej organizacji, zatrudnionych u wszystkich pracodawców, objętych zakresem jej działania. Uprawnienia dot. wyboru instytucji finansowej dla celów PPK ma międzyzakładowa organizacja związkowa zrzeszająca co najmniej 10 członków – nawet, gdy u danego pracodawcy jest mniej niż 10 członków tej organizacji (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z 10 marca 2011 r., III PK 48/10, LEX nr 1312729).

3.2. Udział reprezentacji osób zatrudnionych

Wyboru instytucji finansowej dokonuje pracodawca w porozumieniu z działającą u niego zakładową organizacją związkową, a jeśli takiej nie ma – w porozumieniu z reprezentacją osób zatrudnionych, wyłonioną w trybie przyjętym u tego pracodawcy. W praktyce zatem tryb wyłaniania reprezentacji osób zatrudnionych będzie różny u poszczególnych pracodawców. Nie można jednak w żadnym przypadku rozumieć tego przepisu w taki sposób, że daje on uprawnienia pracodawcy do samodzielnego wyznaczenia reprezentacji osób zatrudnionych. Podmiot zatrudniający jedynie określa tryb wyboru tej reprezentacji, ale sam wybór powinien być dokonany przez osoby zatrudnione.

W praktyce rolę takiego przedstawicielstwa pełni pracownik lub grupa pracowników wybrana przez załogę. Taka reprezentacja nie może bowiem zostać wskazana przez pracodawcę.

Nie ma przy tym przeszkód, aby już istniejące w firmie przedstawicielstwo pracowników (np. komisja socjalna) reprezentowało osoby zatrudnione w procesie wyboru instytucji finansowej. Aby jednak było to możliwe, osoby zatrudnione u danego pracodawcy powinny przyznać temu przedstawicielstwu tego rodzaju kompetencje. Innymi słowy, zgodzić się, aby właśnie to ciało reprezentowało ich interesy przy wyborze instytucji finansowej dla celów PPK.

3.3. **Możliwość wspólnego wyboru instytucji finansowej dla jednostek samorządowych**

Ustawą z 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086 ze zm.) uzupełniono art. 7 ustawy o PPK poprzez dodanie regulacji (ust. 4a) ułatwiających wybór instytucji finansowej przez samorządowe podmioty zatrudniające. Przyjęto, że:

- wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa może – w imieniu podmiotów zatrudniających, będących jednostkami organizacyjnymi danej jednostki samorządu terytorialnego – dokonać wyboru instytucji finansowej, z którą te podmioty zatrudniające zawrą umowy o zarządzanie PPK;
- również w sytuacji, gdy instytucję finansową wybiera, w imieniu tych jednostek, wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa, konieczny jest udział tzw. strony społecznej; takiego wspólnego wyboru trzeba dokonać w porozumieniu z przedstawicielami organizacji związkowych działających w jednostkach organizacyjnych objętych wyborem albo – w razie braku organizacji związkowych – z przedstawicielami reprezentacji osób zatrudnionych;
- jeżeli na miesiąc przed upływem terminu, w którym podmiot zatrudniający jest obowiązany do zawarcia umowy o zarządzanie PPK (czyli do 26 lutego 2021 r., gdyż termin na zawarcie umowy o zarządzanie PPK dla podmiotów samorządowych upływa 26 marca 2021 r.), nie zostanie osiągnięte porozumienie ze stroną społeczną, wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa sam wybierze instytucję finansową, z którą podmiot zatrudniający zawrze umowę o zarządzanie PPK.

To, czy organ zarządzający daną jednostką samorządu terytorialnego zechce skorzystać z tego ułatwienia i przeprowadzić wspólny wybór instytucji finansowej dla jednostek organizacyjnych tej j.s.t., zależy od jego decyzji. Wynika to z art. 7 ust. 4a ustawy o PPK, który stanowi, że wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa może, w imieniu podmiotów zatrudniających, będących jednostkami organizacyjnymi danej j.s.t., dokonać wyboru instytucji finansowej.

Wyjaśnienia Ministerstwa Finansów nt. wspólnego wyboru instytucji finansowej przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa

„Artykuł 7 ust. 4a ustawy o PPK inicjatywę pozostawia organowi zarządzającemu gminy, powiatu lub województwa. Zatem to wójt, burmistrz, prezydent miast, zarząd powiatu lub zarząd województwa decydują, które jednostki organizacyjne danej j.s.t. zostaną objęte wspólnym wyborem.

Pozostawienie decyzji poszczególnym jednostkom organizacyjnym byłoby niecelowe z uwagi na ich podległość danemu organowi zarządzającemu, a także potencjalną nieefektywność całego procesu.

Podkreślenia przy tym wymaga, że w przedmiotowej sytuacji ostateczny wybór instytucji finansowej powinien zostać poprzedzony osiągnięciem porozumienia

z przedstawicielami zakładowych organizacji związkowych lub osób zatrudnionych z każdej jednostki organizacyjnej objętej wyborem. Podobnie zatem jak w przypadku podmiotów zatrudniających niebędących jednostkami samorządu terytorialnego, takie rozwiązanie zapewnia pracownikom możliwość realnego współdecydowania o wyborze instytucji finansowej.

Analogicznie jak w przypadku podmiotów zatrudniających niebędących j.s.t., w razie braku porozumienia na miesiąc przed terminem na zawarcie umowy o zarządzanie PPK, organ zarządzający będzie mógł jednostronnie wybrać instytucję finansową, z którą podmioty zatrudniające objęte wyborem zawrą umowy o zarządzanie PPK”.

Przykład.

Kilka odrębnych wspólnych wyborów w gminie

Wójt rozważa przeprowadzenie wspólnego wyboru instytucji finansowej, zgodnie art. 7 ust. 4a ustawy o PPK, tylko dla części jednostek organizacyjnych gminy. Rozważa także przeprowadzenie kilku odrębnych wspólnych wyborów instytucji finansowej dla jednostek organizacyjnych gminy, pogrupowanych w tym w celu ze względu na ich specyfikę. Może skorzystać z tych rozwiązań.

Zgodnie z wyjaśnieniami Ministerstwa Finansów, na gruncie ustawy o PPK dopuszczalne wydaje się pogrupowanie jednostek organizacyjnych danej j.s.t. przez organ zarządzający tej j.s.t. z uwagi na ich specyfikę, w celu przeprowadzenia wspólnego wyboru instytucji finansowej dla jednostek z danej grupy oraz przeprowadzenie przez organ zarządzający j.s.t. dla poszczególnych grup tych jednostek odrębnego wyboru instytucji finansowej.

Wyboru instytucji finansowej należy dokonać na podstawie kryteriów wskazanych w art. 7 ust. 3 ustawy z PPK. Wydaje się zatem, że – na gruncie ustawy o PPK – w przypadku przeprowadzenia przez organ zarządzający j.s.t. odrębnych wyborów instytucji finansowej dla różnych grup jednostek organizacyjnych danej j.s.t., każdy

z tych wyborów będzie mógł zakończyć się wybraniem innej instytucji finansowej, najlepiej odpowiadającej specyfice jednostek z tej grupy.

Po wyborze instytucji finansowej, dokonany zgodnie z art. 7 ustawy o PPK, każdy z podmiotów zatrudniających, dla którego dokonano tego wyboru, sam zawrze z wybraną instytucją finansową umowę o zarządzanie PPK, a następnie umowę o prowadzenie PPK.

Przykład.

Zmiana instytucji finansowej

Załóżmy, że jednostka organizacyjna gminy została objęta przez wójta wspólnym wyborem instytucji finansowej dla celów PPK, zgodnie z art. 7 ust. 4a ustawy o PPK. W jednostce tej działa zakładowa organizacja związkowa, która zaakceptowała wybór instytucji finansowej proponowanej przez wójta. Jednostka organizacyjna gminy zawrze z wybraną instytucją finansową umowę o zarządzanie PPK, a następnie umowę o prowadzenie PPK. Ma jednak wątpliwość, czy w przyszłości będzie mogła zmienić instytucję finansową dla celów PPK. Wybranie instytucji finansowej w trybie wspólnego wyboru z art. 7 ust. 4a ustawy o PPK nie pozbawia jej tego uprawnienia. Będzie to jednak wymagało porozumienia z tzw. stroną społeczną (zakładową organizacją związkową działającą w tej jednostce).

W wyjaśnieniach Ministerstwa Finansów przyjęto, że w przypadku zmiany umowy o zarządzanie PPK bądź wyboru nowej instytucji finansowej nie będzie mieć zastosowania art. 7 ust. 5 ustawy o PPK. Przepis ten ma bowiem zastosowanie tylko do wyboru instytucji finansowej, z którą podmiot zatrudniający zawrze pierwszą umowę o zarządzanie PPK, gdyż tylko w tym przypadku jest on zobowiązany do zawarcia tej umowy i tylko w tym przypadku można mówić o „miesiącu przed upływem terminu, w którym jest zobowiązany do zawarcia umowy”.

Podstawowym trybem wyboru instytucji finansowej w PPK jest wybór dokonany w porozumieniu ze związkami zawodowymi, a art. 7 ust. 5 ustawy o PPK stanowi niejako „bufor bezpieczeństwa”, którego celem jest uniknięcie sytuacji niezawarcia pierwotnej umowy o zarządzanie PPK w ustawowym terminie, z uwagi na brak porozumienia z tzw. stroną społeczną.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o PPK podmiot zatrudniający może wypowiedzieć umowę o zarządzanie PPK tylko wówczas, jeżeli zawarł już umowę o zarządzanie PPK z inną instytucją finansową zarządzaną przez inne TFI, PTE, PrTE albo zakład ubezpieczeń.

3.4. Kryteria wyboru IF – ustawa o PPK a prawo zamówień publicznych

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o PPK wyboru instytucji finansowej dokonuje się w szczególności na podstawie oceny proponowanych przez instytucje finansowe warunków zarządzania środkami gromadzonymi w PPK, ich efektywności w zarządzaniu aktywami oraz posiadanego przez nie doświadczenia w zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi lub funduszami emerytalnymi. Wyboru dokonuje się mając także na uwadze najlepiej rozumiany interes osób zatrudnionych. Dla jednostek sektora finansów publicznych, niestosujących nowej ustawy Pzp ze względu na ustalenie, że wartość ich zamówienia będzie niższa niż wskazane w ustawie progi unijne, są to jedyne – wskazane w ustawie – kryteria, które należy wziąć pod uwagę przy wyborze instytucji finansowej

Podmioty, które wyboru instytucji finansowej dokonywać będą w trybie zamówień publicznych, muszą jednak uwzględnić także przepisy nowej ustawy Pzp. Choć pogodzenie kryteriów wyboru instytucji finansowej wskazanych w ustawie o PPK z kryteriami określonymi w nowej ustawie Pzp wydaje się trudne (np. art. 241 ust. 3 nowej ustawy Pzp wskazuje, że kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej), jest to jednak możliwe.

Jak wskazuje Urząd Zamówień Publicznych, obowiązek kształtowania kryteriów oceny ofert poprzez ich powiązanie z przedmiotem zamówienia, a także wyłączenie możliwości formułowania kryteriów oceny ofert poprzez odniesienie się do właściwości wykonawcy wynikają wprost z Dyrektywy 2014/24/UE. W świetle art. 67 ust. 2 tej Dyrektywy ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie z punktu widzenia instytucji zamawiającej określa się na podstawie ceny lub kosztu, z wykorzystaniem podejścia opartego na efektywności kosztowej, takiego jak rachunek kosztów cyklu życia zgodnie z art. 68 Dyrektywy.

Może ona obejmować najlepszą relację jakości do ceny, którą szacuje się na podstawie kryteriów obejmujących aspekty jakościowe, środowiskowe lub społeczne związane z przedmiotem danego zamówienia publicznego. Przepisy Dyrektywy nie uprawniają państw członkowskich do wyłączenia tej zasady w odniesieniu do określonego rodzaju zamówień, z zastrzeżeniem zamówień na usługi społeczne.

Zawarty w art. 7 ust. 3 ustawy o PPK katalog kryteriów, jakimi należy kierować się w toku wyboru instytucji finansowej, nie ma charakteru zamkniętego. Może on zostać

poszerzony o inne aspekty odnoszące się do przedmiotu zamówienia. Oznacza to, że katalog przedmiotowych kryteriów oceny ofert, obok warunków zarządzania środkami gromadzonymi w PPK, może być uzupełniony przez zamawiającego o inne istotne dla prowadzonego postępowania kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty. Wskazane w art. 7 ust. 3 ustawy o PPK kryteria podmiotowe mogą natomiast stanowić podstawę formułowania przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu.

4. Uczestnicy PPK

Podmiot zatrudniający zawiera umowę o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych (patrz [słowniczek](#)).

Dla obowiązku zawarcia umowy o prowadzenie PPK ważny jest też wiek osoby zatrudnionej. Podmiot zatrudniający jest obowiązany do zawarcia umowy o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz tych osób zatrudnionych, które ukończyły 18 lat i nie ukończyły 55 lat. Umowę o prowadzenie PPK – w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych, które ukończyły 55 lat, ale nie ukończyły 70 lat – podmiot zatrudniający zawiera wyłącznie na ich wniosek. Poinformowanie tych osób o tym, że mogą taki wniosek złożyć należy do obowiązków podmiotu zatrudniającego (art. 15 ust. 2 ustawy o PPK). Nie zawiera się umowy o prowadzenie PPK w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych, które ukończyły 70 lat.

Przykład.

Zawarcie umowy o prowadzenie PPK tylko dla osoby zatrudnionej

Uczestnikami PPK chcą być sędzia oraz referendarz. Takie uprawnienie przysługuje referendarzowi, ale nie przysługuje sędziemu. „Osobą zatrudnioną” w rozumieniu ustawy o PPK jest tylko osoba spełniająca wymagania z art. 2 ust. 1 pkt 18 tej ustawy. „Osobą zatrudnioną” w rozumieniu ustawy o PPK jest m.in. pracownik (z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych), podlegający z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 65 par. 1 ustawy z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2072) sędzia jest zatrudniony na podstawie stosunku służbowego. Stosunek służbowy stanowi niepracowniczy stosunek zatrudnienia i nie stanowi tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Sędzia nie jest zatem „osobą zatrudnioną” w rozumieniu ustawy o PPK i nie można zawrzeć dla niego umowy o prowadzenie PPK.

Natomiast zgodnie z art. 150 par. 2 prawa o ustroju sądów powszechnych z referendarzem nawiązuje się stosunek pracy na podstawie mianowania. Jest on zatem pracownikiem i osobą zatrudnioną z art. 2 ust. 1 pkt 18 lit. a ustawy o PPK.

Przykład.

Funkcjonariusze służb mundurowych poza PPK

Komenda Główna Straży Granicznej (KGSG) zatrudnia funkcjonariuszy tej formacji oraz pracowników cywilnych (na podstawie ustawy o służbie cywilnej oraz ustawy

z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 537).

KGSG jest zobowiązana utworzyć PPK w terminach wskazanych dla jednostek sektora finansów publicznych. Umowę o prowadzenie PPK zawrze jednak tylko dla pracowników cywilnych. Pracownicy ci spełniają bowiem definicję osoby zatrudnionej z art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy o PPK.

Zarówno pracownicy służby cywilnej (zatrudnieni na podstawie umowy o pracę), jak i urzędnicy tej służby (zatrudnieni na podstawie mianowania) oraz osoby zatrudnione na podstawie powołania na wyższych stanowiskach w służbie cywilnej są pracownikami w rozumieniu art. 2 kodeksu pracy. Tak jest również w przypadku osób zatrudnionych na podstawie ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Ustawa o PPK nie obejmuje natomiast funkcjonariuszy SG ani innych służb mundurowych, w tym m.in. policjantów, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej czy żołnierzy zawodowych, którzy z tytułu pozostawania w stosunku służbowym nie podlegają obowiązkowi ubezpieczeń społecznych w ZUS.

Przykład.

Zamknięty katalog tytułów do ubezpieczeń społecznych

Poseł na Sejm otrzymujący wynagrodzenie poselskie chce, aby z tytułu wykonywania przez niego mandatu posła została dla niego zawarta umowa o prowadzenie PPK, a – po zawarciu tej umowy – od wynagrodzenia poselskiego były odprowadzane wpłaty do PPK. Nie jest to dopuszczalne.

Definicję osoby zatrudnionej, dla której podmiot zatrudniający zawiera umowę o prowadzenie PPK, zawarto w art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy o PPK. Aby spełniać definicję „osoby zatrudnionej”, dana osoba musi podlegać obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z jednego z tytułów wymienionych w tym przepisie. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 18 lit. a ustawy o PPK „osobą zatrudnioną” jest m.in. pracownik, o którym mowa w art. 2 kodeksu pracy (z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych), podlegający z tego tytułu obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Prawa i obowiązki senatorów określa ustawa z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1799), zwana dalej „u.p.s.”. Zgodnie z art. 25 tej ustawy posłom w okresie sprawowania mandatu przysługuje uposażenie poselskie. Prawo do dodatków do tego uposażenia określa art. 26 u.p.s. W myśl art. 27 u.p.s. uposażenie i dodatki, o których mowa powyżej, są traktowane jako wynagrodzenie ze stosunku pracy. Okres pobierania uposażenia jest traktowany jak okres zatrudnienia. Okres ten zalicza się również do stażu pracy, od którego zależą wszelkie uprawnienia pracownicze, w tym także uprawnienia szczególne, uzależnione od zatrudnienia w określonym zawodzie, branży lub zakładzie pracy (art. 28 ust. 1 u.p.s.).

Należy jednak zwrócić uwagę, że osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Natomiast posłowie i senatorowie pobierający uposażenie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Jest to odrębny od pracowniczego tytuł do ubezpieczeń społecznych. Nie został on wymieniony, przy ustalaniu definicji osoby zatrudnionej, w art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy o PPK. Okres sprawowania mandatu posła nie jest okresem podlegania ubezpieczeniu pracowniczemu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 22 września 2009 r., III AUa 1415/09, OSA 2011/2/64-69).

4.1. Okres zatrudnienia potrzebny do zawarcia umowy o prowadzenie PPK

Umowę o prowadzenie PPK, w imieniu i na rzecz osoby zatrudnionej, należy zawrzeć nie później niż do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym upłynął termin 3 miesięcy zatrudnienia, chyba że przed tym terminem złoży ona pisemną deklarację o rezygnacji z dokonywania wpłat do PPK. Do okresu zatrudnienia wlicza się okresy zatrudnienia z poprzednich 12 miesięcy, które miały miejsce w podmiocie zatrudniającym, a także okresy zatrudnienia w innych podmiotach zatrudniających, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podmiot zatrudniający jest następcą prawnym w stosunkach prawnych nawiązanych przez podmiot zatrudniający, który poprzednio zatrudniał tę osobę (por. art. 16 ustawy o PPK).

Ustawa o PPK nie zawiera regulacji określającej sposób obliczania 3 miesięcy zatrudnienia, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o PPK. Należy zatem wskazać na art. 110 kodeksu cywilnego, który – w razie braku regulacji określającej sposób obliczania terminu oznaczonego ustawą – nakazuje stosować w tym zakresie przepisy k.c. Zgodnie z art. 114 k.c., jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, a ciągłość terminu nie jest wymagana, miesiąc liczy się za 30 dni. Należy zatem przyjąć, że okres 3 miesięcy, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o PPK, oznacza 90 dni. Do okresu zatrudnienia nie należy wliczać zatrudnienia na podstawie tytułów innych niż wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy o PPK.

Ważne

Wyjątek od zasady zawarcia umowy o prowadzenie PPK dla osoby zatrudnionej dopiero po 3-miesięcznym okresie zatrudnienia zawarto w przepisach przejściowych. W przypadku osób zatrudnionych w danym podmiocie w dniu, od którego stosuje

się do niego ustawę o PPK (dla podmiotów z sektora finansów publicznych jest to 1 stycznia 2021 r.), okres zatrudnienia jest bez znaczenia. Wszystkie osoby zatrudnione w tej dacie – bez względu na to, czy są zatrudnione w danym podmiocie jeden dzień, czy 10 lat – są traktowane tak samo.

Natomiast dla każdej osoby zatrudnionej po tym dniu umowa o prowadzenie PPK zawierana jest dopiero po upływie 3-miesięcznego okresu zatrudnienia. Jednocześnie, w okresie przejściowym, posiadanie przez osobę zatrudnioną 3-miesięcznego okresu zatrudnienia nie zobowiązuje podmiotu zatrudniającego do zawarcia – w imieniu i na rzecz tej osoby – umowy o prowadzenie PPK w terminie wcześniejszym niż maksymalny (podmioty z sektora finansów publicznych mają na to czas do 10 kwietnia 2021 r.).

Ustalając wymagany okres zatrudnienia dla osób zatrudnionych w jednostkach sektora finansów publicznych, uwzględnia się szczególne regulacje dotyczące tych zatrudnionych.

Przykład.

Przeniesienie urzędnika służby cywilnej

Z uwagi na interes służby cywilnej, Szef Służby Cywilnej przeniósł urzędnika służby cywilnej (czyli osobę zatrudnioną na podstawie mianowania) do innego urzędu w tej samej miejscowości. Okres zatrudnienia tej osoby w urzędzie – przed przeniesieniem do innego urzędu w służbie cywilnej – wlicza się do 3-miesięcznego okresu zatrudnienia, od którego zależy zawarcie, w imieniu tej osoby, umowy o prowadzenie PPK.

Institucja przeniesienia przewidziana w art. 63, art. 64 i art. 66 ustawy o służbie cywilnej stanowi szczególną formę zmiany warunków zatrudnienia, w tym zmiany pracodawcy w ramach istniejącego stosunku pracy w służbie cywilnej. W wyniku przeniesienia do innego urzędu, dokonywanego na podstawie tych przepisów, nie dochodzi do ustania dotychczasowego stosunku pracy i nawiązania stosunku pracy u nowego pracodawcy, ale nowy pracodawca wstępuje w prawa strony istniejącego stosunku pracy, w ramach którego doszło do przeniesienia.

Przeniesienie na podstawie wskazanych wyżej przepisów ustawy o służbie cywilnej oznacza kontynuację dotychczasowego stosunku pracy, a bezpośrednią konsekwencją tego przeniesienia jest zmiana pracodawcy. Ponieważ z przenoszonym pracownikiem nie rozwiązuje się stosunku pracy, oznacza to m.in., że przenoszonej osobie nie wydaje się świadectwa pracy. Akta osobowe wraz z pozostałą dokumentacją w sprawach związanych ze stosunkiem pracy przekazuje się do urzędu, w którym pracownik ma być zatrudniony.

W związku z powyższym nie ma przeszkód, aby okres zatrudnienia pracownika w urzędzie przed przeniesieniem do innego urzędu w służbie cywilnej, wliczać do 3-

miesięcznego okresu zatrudnienia, który warunkuje zawarcie, w imieniu tego pracownika, umowy o prowadzenie PPK.

Natomiast przeniesienie poza korpus służby cywilnej, na podstawie art. 65 ustawy o służbie cywilnej, następuje na podstawie odrębnych przepisów. Z tego względu możliwość zastosowania w takiej sytuacji art. 16 ust. 2 ustawy o PPK powinna być każdorazowo poprzedzona analizą tych przepisów.

5. Finansowanie wpłat do PPK przez jednostki z sektora finansów publicznych

Podmiot zatrudniający jest zobowiązany do finansowania wpłat podstawowych do PPK w wysokości 1,5% wynagrodzenia (w rozumieniu ustawy o PPK) uczestnika PPK.

Podmiot ten może także zadeklarować, w umowie o zarządzanie PPK, finansowanie wpłaty dodatkowej w wysokości do 2,5% wynagrodzenia.

Ważne

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 40 ustawy o PPK „wynagrodzenie” oznacza podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe uczestnika PPK, o której mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 tej ustawy, oraz z wyłączeniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób przebywających na urlopie wychowawczym oraz pobierających zasiłek macierzyński lub zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego.

Należy pamiętać, że wpłaty do PPK finansowane są wyłącznie za uczestników PPK, czyli osoby zatrudnione, w imieniu i na rzecz których podmiot zatrudniający zawarł umowę o prowadzenie PPK.

5.1. Dopuszczalność różnicowania wpłat dodatkowych do PPK

Ustawa o PPK określa tylko maksymalną wysokość wpłaty dodatkowej finansowanej przez podmiot zatrudniający. Jest to 2,5% wynagrodzenia.

Podmiot zatrudniający może różnicować wysokość finansowanej przez siebie wpłaty dodatkowej ze względu na długość okresu zatrudnienia uczestników PPK w tym podmiocie. Odpowiednio stosuje się przy tym art. 16 ust. 2 i 3 ustawy o PPK, co oznacza m.in., że do okresu obecnego zatrudnienia uczestnika PPK wlicza się jego okresy zatrudnienia z poprzednich 12 miesięcy w tym podmiocie zatrudniającym albo w innych podmiotach zatrudniających, jeżeli z mocy odrębnych przepisów obecny podmiot zatrudniający jest ich następcą prawnym. Jednak, aby wprowadzić inne – niż okres zatrudnienia – kryteria różnicowania wpłaty dodatkowej finansowa-

nej przez podmiot zatrudniający, trzeba to zastrzec w regulaminie wynagradzania lub układzie zbiorowym pracy. Jeżeli w danym podmiocie nie obowiązuje ani układ zbiorowy pracy, ani regulamin wynagrodzeń, wysokość wpłaty dodatkowej można różnicować wyłącznie ze względu na długość okresu zatrudnienia.

Zakaz obejmowania określonych grup pracowników regulaminem wynagradzania oraz układem zbiorowym pracy wynika m.in. z art. 77[2] par. 5 oraz art. 239 par. 3 kodeksu pracy.

Przykład.

Wpłaty dodatkowe do PPK w służbie cywilnej

Dla członków korpusu służby cywilnej nie zawiera się układu zbiorowego pracy oraz nie tworzy się w urzędach regulaminów wynagradzania. Zasady wynagradzania członków korpusu służby cywilnej są regulowane w samej ustawie o służbie cywilnej oraz w aktach wykonawczych do tej ustawy. Brak jest zatem podstaw do różnicowania wpłat dodatkowych do PPK w urzędach zatrudniających członków korpusu służby cywilnej, na podstawie innych kryteriów niż okres zatrudnienia.

Przykład.

Regulamin wynagradzania dla pracowników samorządowych

Dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w urzędzie gminy, wpłaty dodatkowe, finansowane przez podmiot zatrudniający, mają być zróżnicowane z uwagi m.in. na to, czy dany pracownik sam będzie finansować wpłatę dodatkową od PPK. Zostanie to zastrzeżone w regulaminie wynagradzania. Można skorzystać z takiego rozwiązania.

Zgodnie z art. 39 ust. 1-2 ustawy o pracownikach samorządowych ustala się regulamin wynagradzania dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Regulamin ten nie może obejmować pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru (czyli w urzędzie gminy: wójta, burmistrza, prezydenta miasta) ani powołania (czyli zastępcy wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz skarbnika gminy).

5.2. Ograniczenia wynikające z ustawy kominowej

Zgodnie z art. 118 ustawy o PPK w ustawie o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi po 15a został dodany art. 15aa, zgodnie z którym ograniczenia wynikające z tej ustawy stosuje się do wpłat podstawowych i wpłat dodatkowych oraz wpłaty powitalnej i dopłat rocznych dokonywanych do PPK, w zakresie wynagrodzenia i świadczeń dodatkowych. Regulacja ta miała na celu spowodowanie, aby wpłaty dokonywane w ramach PPK nie skutkowały przekrocze-

niem limitów wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych określonych przepisami ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi.

Wysokość wpłat do PPK należy uwzględniać zatem przy ustalaniu wysokości wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych osób, do których stosuje się ustawę o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi. Wpłaty do PPK nie powinny być dokonywane, jeśli ich dokonanie skutkowałoby przekroczeniem limitów wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych określonych tą ustawą.

Jeżeli tylko część wpłaty do PPK, w razie jej dokonania do PPK, będzie stanowiła przekroczenie limitu wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych, o którym mowa w ustawie o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, nie dokonuje się wpłaty do PPK wyłącznie w tej części. Analogiczne ograniczenie zawarto w art. 12b ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (art. 131 ustawy o PPK).

Przykład.

Finansowanie wpłat do PPK przez pracownika objętego ustawą kominową

Pracownik jest objęty ustawą o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (tzw. ustawa kominowa). Ma wątpliwość, czy limity dotyczące wpłat do PPK, finansowanych przez podmiot zatrudniający, będą dotyczyć także wpłat finansowanych przez tego uczestnika PPK.

Nie będzie obowiązywać takie ograniczenie. Ograniczenia wynikające z ustawy kominowej stosuje się do wpłat podstawowych i wpłat dodatkowych oraz wpłaty powitalnej i dopłat rocznych dokonywanych do PPK, w zakresie wynagrodzenia i świadczeń dodatkowych. Wpłaty do PPK nie należy dokonywać, jeśli ich dokonanie skutkowałoby przekroczeniem limitów wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych określonych wskazaną wyżej ustawą. Ograniczenie to dotyczy wpłat do PPK finansowanych przez podmiot zatrudniający, wpłaty powitalnej i dopłat rocznych. Nie dotyczy natomiast wpłat do PPK finansowanych przez uczestnika PPK z jego wynagrodzenia.

Przykład.

Ograniczenia dotyczące wpłat do PPK muszą wynikać z ustawy

Rada powiatu ustaliła wynagrodzenie starosty, zatrudnionego na podstawie wyboru, na najwyższym dopuszczalnym poziomie. Ma wątpliwość, czy w takim przypadku dopuszczalne jest finansowanie wpłat do PPK za starostę przez jego pracodawcę oraz czy wymaga to zmiany wskazanej wyżej uchwały rady powiatu.

Za starostę trzeba będzie finansować wpłaty do PPK oraz nie będzie to wymagać zmiany uchwały rady powiatu. Należy odróżnić wpłaty do PPK od wynagrodzenia uczestnika PPK, czyli osoby zatrudnionej, w imieniu i na rzecz której zawarto umowę o prowadzenie PPK. Osobą zatrudnioną, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 18 lit. a ustawy

o PPK, jest m.in. pracownik (czyli osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę), z wyjątkiem pracowników przebywających na urloпах górniczych i urloпах dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla oraz młodocianych. „Osobą zatrudnioną”, w rozumieniu ustawy o PPK, jest m.in. pracownik samorządowy – niezależnie od tego, czy jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, wyboru czy powołania (zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych). Umowę o prowadzenie PPK trzeba zawrzeć także np. dla starosty zatrudnionego na podstawie wyboru. Po zawarciu umowy o prowadzenie PPK dla starosty, na jego pracodawcy będą ciążyły obowiązki dotyczące obliczania, pobierania i dokonywania wpłat do PPK.

Zgodnie z art. 26-27 ustawy o PPK wpłaty do PPK oblicza się procentowo od wynagrodzenia uczestnika PPK. Wpłaty finansowane przez podmiot zatrudniający są obliczane, a wpłaty finansowane przez uczestnika PPK są obliczane i pobierane w terminie wypłaty wynagrodzenia (art. 28 ust. 3 ustawy o PPK). Wpłata do PPK dokonuje się, czyli przekazuje je do instytucji finansowej, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o PPK. Obowiązki te ciążyą na wszystkich podmiotach zatrudniających, do których stosuje się ustawę o PPK. W przepisach tych nie zawarto szczególnych regulacji w odniesieniu do obliczania, pobierania i dokonywania wpłat do PPK przez pracodawców samorządowych.

Ograniczenia w zakresie obliczania, pobierania i dokonywania wpłat do PPK przez pracodawców samorządowych musiałyby wynikać z ustawy. W ustawie o pracownikach samorządowych nie wprowadzono ograniczeń analogicznych do tych zawartych w ustawie o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (tzw. ustawa kominowa) oraz w ustawie o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. W przepisach ustawy o pracownikach samorządowych oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.) nie ma mowy o wpłatach do PPK. Ustalenie przez radę powiatu wynagrodzenia starosty na maksymalnym dopuszczalnym poziomie nie stoi na przeszkodzie finansowaniu za tego pracownika przez pracodawcę wpłat do PPK oraz nie wymaga zmiany wskazanej wyżej uchwały rady powiatu.

Ważne

Należy zwrócić uwagę, że – zgodnie z art. 106 ustawy o PPK – kto, jako podmiot zatrudniający albo osoba obowiązana do działania w imieniu podmiotu zatrudniającego, nie dopełnia obowiązku zawarcia umowy o zarządzanie PPK w przewidzianym przepisami terminie, podlega karze grzywny w wysokości do 1,5% funduszu wynagrodzeń u danego podmiotu zatrudniającego w roku obrotowym poprzedzającym popełnienie czynu zabronionego.

Wskazanej wyżej karze, podlega także kto, jako podmiot zatrudniający albo osoba upoważniona do działania w imieniu podmiotu zatrudniającego lub działająca z inicjatywy tego podmiotu, nakłania osobę zatrudnioną lub uczestnika PPK do rezygnacji z oszczędzania w PPK (art. 108 ustawy o PPK).

Ponadto karze grzywny w wysokości od 1000 zł do 1 000 000 zł podlega każdy, kto jako podmiot zatrudniający albo osoba obowiązana do działania w imieniu podmiotu zatrudniającego:

1. nie dopełnia obowiązku zawarcia w imieniu i na rzecz osoby zatrudnionej umowy o prowadzenie PPK w przewidzianym terminie,
2. nie dopełnia obowiązku dokonywania wpłat do PPK w przewidzianym przepisami terminie,
3. nie zgłasza wymaganych ustawą danych lub zgłasza nieprawdziwe dane albo udziela w tych sprawach nieprawdziwych wyjaśnień lub odmawia ich udzielenia,
4. nie prowadzi dokumentacji związanej z obliczaniem wpłat do PPK (art. 107 ustawy o PPK).

[800 775 775](tel:800775775)

kontakt@pfrportal.pl

mojeppk.pl

Harmonogram wdrożenia PPK w sektorze finansów publicznych

01.01.2021 - termin objęcia ustawą

26.02.2021

termin na porozumienie ze stroną społeczną

26.03.2021

termin na zawarcie umowy o zarządzanie PPK

10.04.2021

termin na zawarcie umowy o prowadzenie PPK

